

I Sälgekullaboden är allt handgjort

Designern och hantverkaren Kerstin Enbom i Sibbo har förverkligat sig själv i gårdsbutiken Sälgekullaboden som bjuder besökarna på ett brett utbud av olika slags fantasifulle hantverk.

I Immersby i Sibbo hittar man Kerstin Enboms charmiga gårdsbod Sälgekullaboden. Den lilla butiken hör till gården Sälgekulla där Enbom bor tillsammans med författarmaken Sten.

Väl inne i butiken möts man av en explosion av färger. I de tre rummen butiken består av finns en mängd föremål som alla

fått en början i Enboms fantasi.

– Min drivkraft är en lust att tillverka saker. Jag får i något skede en idé som jag sedan vill förverkliga, säger hon. Sedan millennieskiftet har hon arbetat som heltidshantverkare och har fått ge uttryck för sin kreativitet på det viset. Hantverksprodukterna som Enbom är mest känd för är de söta nallarna som är tillverkade av rena naturmaterial. Hon använder gärna tyg från gamla madrasser eller tjocka yllemohairtyg som hon själv färgat. De uttrycksfulla nallarna med egna namn är fyllda med flock.

Decoupage på kannor och betong

Decoupagekonst är ett annat uttryckssätt för Enbom. Hon dekorerar allt från vitmålade kannor och ämbar till rustika betongfat med färggranna tryck som sedan får ett lager decoupagelack på sig för att hålla slitage.

Ett hantverk som under de senare åren blivit allt populärare är betonggjutning av inrednings- och prydnadsföremål. Enbom har fördjupat sig i konsten och håller ofta kurser i ämnet. Det är inte bara trädgårdsprydnader hon gjuter. I hennes smycken hittar man också gjutna detaljer.

– Jag beställde chokladformar från England som jag använder till gjutningen. Det handlar om pralinformar som hon har förvandlat till betonggjutningsformar.

En tes hon följer i produktionen är att göra det mesta själv och bara det är möjligt använda återvunnet material. Det ger

sin särskilda charm åt produkterna och ett mervärde man inte kan skapa på en konstgjord väg.

Enbom använder mattor, tapetremsor, ja vad hon än kommer åt. Hon passar också på att dra nytta av sådant som andra kanske skulle kasta bort. Det gäller exempelvis för en bok med gamla kinesiska tryck. Den hade fått stora skador men har fått nytt liv i form av tavlor och vackert vikta girlander som dekorerar väggen.

– Vad många sidorna skulle ha kostat om man tog reda på saken, säger hon och betraktar fundersamt sakerna hon tillverkat av den halvt förstörda boken.

Nyligen har en liknande bok sålts hos ett auktionsföretag för en betydande summa.

Pärtekorg fylld med ljus

En gammal pärtekorg är fylld med gjutna stearinljus. Formarna hon använder för att tillverka ljusen fanns i gömmorna i boningshuset. Det blev en hantverksstart för henne. I dagens läge är hennes vänner så vana vid att hon gjuter ljus att de hämtar med sig överblivna ljusstumpar då de kommer på besök.

– Jag brukar förvara dem enligt färg och passa på att gjuta när jag har tillräckligt av dem, säger hon.

Kerstin Enbom har en stark bakgrund i designvärlden och fick sin utbildning i England. Det ledde till en fjortonårig yrkeskarriär vid Marimekko. Hon inledde jobbet där år 1966 och

arbetade för företaget ända till år 1979. Det vill säga under åren då många av företagets storsäljande tryck skapades.

Läs mera i nummer 3-2020

Text och foto: Marit Björkbacka

[Köp etidningen här](#)

Att skapa med sina händer ger livskvalitet

Under vinterhalvåret tycker många det är skönt att i lugn och ro sätta sig ner och skapa något konkret med sina händer, och samtidigt njuta av värmen inomhus. Att jobba med händerna och se hur arbetet växer fram ger en känsla av stor tillfredsställelse och livskvalitet. Någon kvinna kanske föredrar att sätta sig ner och sticka, sy, brodera, måla eller baka och laga mat. Bland männen däremot kanske många föredrar att söka sig till garaget, hobbyrummet eller någon annan lämplig plats för att till exempel pyssla med motorer, motorfordon, svarva i trä eller kanske smida till något föremål. Eller kocka i köket.

Temat i det här numret är hobby och handarbete och du har möjlighet att läsa om ingenjören Benjamin Granberg som sadlade om och utbildade sig till smed eftersom han kände att han ville ha ett yrke där han får arbeta med händerna.

Carl-Göran Österbacka kommer från en riktig hantverkarfamilj och har tagit sin svarvningskonst till en helt ny nivå. Han svarvar hellre konstnärliga föremål än bruksföremål och en av hans specialiteter är svarvade cowboyhattar!

Kerstin Enbom har arbetat som designer för Marimekko i fjorton år. Hon drivs av en skaparlust att få tillverka saker och använder sig gärna av material som andra skulle ha slängt. Sin skapande verksamhet sysslar hon med i sin mysiga gårdsbutik där de handsydda nallarna har

blivit något av hennes visitkort.

Pernilla Vikströms broderier följer inte gamla normer, hon gör i stället broderier med egna träffande citat med färggranna symboler. Kanske blir hon även en ny trendsättare och lockar fler att börja brodera?

För Désirée Saarela är texterna i hennes musik hennes instrument och det är viktigt för henne att kunna beröra lyssnarna och kommunicera med publiken. Hennes låtar är både nakna, blottande och utmanande.

Dessutom presenterar vi vårens teaterrepertoar på de största finlandssvenska teatrarna. Utöver det har du också möjlighet att bekanta dig med teatermaskör Sabina Segerström och hennes kreativa arbete vid Åbo Svenska Teater.

En annan teaterpersonlighet du har möjlighet att läsa om är Jakob Höglund som är konstnärlig ledare för Lilla Teatern i Helsingfors och som vill skapa starka bilder på scenen som berör åskådarna.

Kurirens redaktion önskar trevliga lässtunder!

Rosita Holtlund

redaktör

Kajs träskulpturer har fått pris i Paris

Den Pörtombördiga träskulptören Kaj Lindgård har vind i sina konstnärliga segel. Han arbetar målmedvetet vidare på nya skulpturer i sin ateljé i Jurva. I slutet av fjolåret hade han en egen utställning i Paris.

För fem år sedan lades snickeri-, artesan- och snideriutbildningen i Jurva beklagligtvis ner. Därmed drog en sekellång hantverksutbildningstradition sin sista suck.

Det oaktat lever träsnidarkonsten oförtrutet vidare i annan form på den lilla finsk-österbottniska orten som kanske är mest känd för sin anrika snickar- och möbelindustri.

I snideriskolans gamla verkstadslokal – belägen strax utanför centrala Jurva – hyr Pörtomkonstnären och träskulptören Kaj Lindgård sedan fyra år tillbaka sin nuvarande ateljé.

– Det har varit väldigt mycket arbetsprogram på sistone. Dagarna är ofta långa. Jag brukar hålla på från morgon till kväll, säger Kaj.

I Kajs ateljé är det något slags kontrollerad oordning som gäller. Det finns olika frapperande arbetsobjekt som enkelt erövrar plats i synfältet.

Bland de aktuella projekten återfinns en flera meter lång träskulptur som är en realistisk avbildning av en kvinnokropp.

Samtidigt har Kaj också en kortare skulpturskapelse på sin arbetsbänk. Objektet hör till något som han benämner en kommande färgserie. De prisvinnande skulpturerna visades på Näse gård i Borgå i somras.

– Avsikten är att utsmycka dessa träkonstverk med färgade tygbitar utav trä, berättar han.

Utbildade sig till möbelartesan i Jurva

Det var under den egna gymnasietiden i Närpes i början av 2000-talet som Kaj Lindgård först fick upp ögonen för träsniderivärlden och utvecklade en passion för den.

– Mitt intresse väcktes via en kompis som hade stilmöbler hemma. På den tiden visste jag egentligen ingenting om möblernas strukturer och så vidare. Men jag hade alltid varit

intresserad av hantverkande, trä- och metallarbeten och svetsande, säger Kaj.

Efter avklarad militärtjänstgöring fick Kaj nys om artesan- och snideriutbildningen i Jurva. Det var en finskspråkig kompis som tipsade honom om det alternativet.

– Utbildningen fanns tillgänglig på endast 20 kilometers avstånd från min födelseort Pörtom. Inledningsvis studerade jag till möbelartesan på tre år. Efteråt byggde jag på med fyra extra studieår. Jag drog ut på mina gesäll- och mästarprov så att båda proven blev tvååriga studiehistorier, säger Kaj.

Småningom bytte även Kaj konstnärlig nisch. Han insåg att det i praktiken skulle vara svårt att försörja sig på produktion och försäljning av stil- och rokokomöbler. Han orienterade sig i stället mot en tillvaro som mångsidig träskulptör.

– Exempelvis konst och människans anatomi kom med i bilden och blev viktiga inspirationskällor för mig. Jag går primärt in för att avbilda män-niskor. Jag har ett realistiskt och även naturligt perspektiv. Jag är därtill perfektionistiskt lagd, säger Kaj.

De träskulpturer som Kaj tillverkar är av olika storlek. Höjden på objekten kan vara allt från 30 centimeter till tre meter.

– De stora skulpturerna går jag in för att förverkliga på tre månader. Men i praktiken brukar det ta fyra månader. Vanligtvis sätter jag en deadline när jag påbörjar ett jobb. Men tidsgränserna brukar vanligen överskridas.

Att skapa träskulpturer är en arbetsdryg process som omfattar såväl idékläckande och visionärt tankearbete som praktiskt

utförande.

– Ibland brukar jag utgå ifrån lermodeller och objekt av modeller som en mellanfas i arbetet. Att bara kopiera rakt av i träskulpturbygget brukar dock inte vara möjligt för mig. Jag blir emotionellt styrd och avviker lite grand från modellen och det märks huvudsakligen i små ansiktsdetaljer, säger Kaj.

Vid sidan av träskulpturerna gör Kaj också trädesigndockor. Han betecknar den tillverkningen en sidosyssla med vissa kommersiella förutsättningar inom exempelvis turismen.

Han visar upp några vaxade svartbrända dockor – gjorda av ek – som föreställer de historiska personerna Mårten Persson från Vörå och fru Holm från Borgå. De båda har blivit kända efter att ha gjort sig skyldiga till Vasa brand 1852 respektive Borgå storbrand 1760.

Apropå dockproduktionen nämner Kaj också att han designmässigt är inspirerad av glas- och textilkonstnären Kaj Francks (1911–1989) totodockor som tillverkades på 1940- och 1950-talen. Kaj gjorde annars en nyproduktion av dessa dockor för några år sedan.

Framgångar i Paris har gett blodad tand

För fyra år sedan...

Text och foto: Joakim Snickars

Läs mera i Kuriren nummer 1-2020

Hälsosamt att skapa nya nervbanor i hjärnan

Januari månad har vi redan hunnit avverka halvvägs då Kurirens första nummer för det här årtiondet utkommer. Många tycker att den här månaden är en av de mest trista under hela året. Det kanske beror på att december är så rik på innehåll i form av fester av olika slag, traditioner och glada och trevliga möten med andra, så att vardagen i januari därför ter sig tristare

än vanligt.

Att ta sig ur känslan av tristess och att komma i gång med något nytt behöver ändå inte vara så märkvärdigt eller särskilt invecklat. Det kan räcka med att man börjar utforska andra vägar till och från jobbet om det är möjligt, att borsta tänderna med "fel hand" eller byter en invand sittplats mot en annan. Det här kanske kan låta lite konstigt, men avsikten med en

förändring av det här slaget är att förändra hjärnans struktur och därmed skapa nya nervbanor i den för att kunna börja tänka i nya banor, och så småningom hitta nya sätt att se på livet och sin omvärld.

Att hjärnan kan fås att fungera på det sättet har neuroforskaren Eric Kandel, Nobelpristagare i medicin år 2000, visat. Kandel kom även i sin forskning fram till att en skadad hjärna kan omorganisera sig själv så att andra delar i den kan ersätta en del som är skadad, och att hjärnceller som dör kan ersättas. Hjärnan kan med andra ord blockera befintliga nervbanor och i stället skapa nya. Det om något är goda nyheter som alla säkert kan ha nytta av på ett eller annat sätt!

Att stifta bekantskap med något nytt kan också bestå i att välja att läsa en artikel i något ämne som du kanske inte förut intresserat dig särskilt mycket för. Plötsligt så kanske du då upptäcker att ämnet är mycket intressantare än vad du först skulle ha kunnat tänka eller föreställa dig!

Att lösa korsord är ett bra sätt att hålla hjärnan i trim. Du som aldrig löst korsord förut kan till exempel börja med Kurirens lätta kryss på sidan 55. Om du kör fast så lägg gärna

krysset åt sidan en tid så kanske du kommer på lösningen då du fått fundera. Hjälper inte det så hittar du lösningen till krysset på sidan 63 och kan fortsätta. När du sedan blir allt skickligare kan du börja ge dig i kast med svårare kryss. Och fler och fler i din omgivning kanske inspireras, och då kan det till och med bli en trevlig gemensam hobby för er då ni hjälps åt med kryssen!

Temat i det här numret är vintermys, med artiklar om bland annat konst, böcker, teater och musik.

Trevliga lässtunder!

Rosita Holtlund
redaktör